

EKONINFOCHECKER

“Hrvatska ekonomija bi mogla rasti više od predviđenog, ali postoje izraženi rizici”

Provjera istinitosti članka

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Ana Marija Sikirić Simčić

Studentica: Leona Dervišić

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Link na originalni članak: https://www.tportal.hr/biznis/clanak/hrvatska-ekonomija-bi-mogla-rasti-vise-od-predvidenog-ali-postoje-izrazeni-rizici-20241213?meta_refresh=1

Naslov originalnog članka: Hrvatska ekonomija bi mogla rasti više od predviđenog, ali postoje izraženi rizici

Je li ekonomski uzlet Hrvatske u 2024. stvaran? Provjera činjenica iza brojki o rastu BDP-a i inflaciji

Kada su u pitanju brojke, koje pomalo svakome od nas polažu nadu za svjetliju budućnost, postavlja se pitanje, što li se iz neočekivanog porasta bruto domaćeg proizvoda može zaključiti u korist građana Republike Hrvatske. Unatoč inflaciji, neočekivani porast ekonomije mogao bi pridonijeti stabilnosti, no ne nužno osigurati i razdoblje potpunog prosperiteta. Taj „vjetar u jedrima“ pored inflacije, koja utječe na porast cijena, itekako zahtijeva pažnju, stoga bi krivo shvaćanje pozadinskog značenja BDP-a moglo predstavljati izazov za kućanstva. Bruto domaći proizvod (BDP) ukupna je vrijednost svih dobara i usluga proizvedenih unutar granica neke zemlje tijekom određenog vremenskog razdoblja. Koristi se kao ključan pokazatelj ekonomske aktivnosti, jer je ono odraz zdravlja gospodarstva. Ako BDP raste, obično se u ekonomiji odvija pozitivna dinamika, dok njegovo opadanje može signalizirati na ekonomsku recesiju.

Provjera točnosti 1. tvrdnje: „Realni rast BDP-a Hrvatske za 2024. bi trebao biti 3,7%.“

Procjene Hrvatske narodne banke (HNB) objavljene u prosincu 2024. godine¹ nagovještavaju rast realnog BDP-a po stopi od 3,7%. Navedeno potvrđuju i projekcije Europske komisije od 15. studeni 2024. godine prema kojima Hrvatska bilježi gospodarski rast od 3,6% za 2024. godinu². Tvrdnja je točna.

Provjera točnosti 2. tvrdnje: „Inflacija za 2024. je 4%, a u 2025. se očekuje usporavanje na 3,5%.“

¹ HNB (prosina 2024) Makroekonomske projekcije, dostupno: <https://www.hnb.hr/-/sazetak-zimske-makroekonomske-projekcije-hnb-a-za-hrvatsku-prosinac-2024>

² European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en

Procjene HNB-a³ i Europske komisije⁴ potvrđuju da je inflacija mjerena HICP-om za 2024. 4%, a za 2025. se predviđa usporavanje na 3,5%–3,6% čime se potvrđuje točnost tvrdnje.

Provjera točnosti 3. tvrdnje: „Izdvojeni su brojni rizici poput geopolitičkih napetosti, kretanja cijena energenata, potencijalnog jačanja inflacije kroz rast plaća te mogućeg utjecaja novih fiksnih troškova (npr. kamatne stope).“

I HNB i Europska komisija ističu upravo ove čimbenike kao glavne pokretače rasta u razdoblju 2023.–2025.: osobna potrošnja (potaknuta rastom plaća i zaposlenosti), ulaganja povećana EU fondovima, te stabilni izvoz, pogotovo u segmentu turizma čime se potvrđuje istinitost tvrdnje.

Provjera točnosti 4. tvrdnje: „Rast ekonomije temelji se na osobnoj potrošnji, investicijama i podršci EU fondova.“

Izvješća HNB-a⁵, OECD-a⁶ i Europske komisije⁷ eksplicitno ističu visoku razinu neizvjesnosti i navode iste rizike: nestabilnost vanjskog okruženja, moguća usporavanja trgovinskih partnera, rast troškova energije i sirovina, neizvjesnost u pogledu globalne potražnje i mogućih fiskalnih prilagodbi. Upozorenja na rizike su ne samo točna, već i u skladu s međunarodnim gospodarskim analizama.

Sve ključne tvrdnje iz članka potvrđene su aktualnim službenim makroekonomskim podacima i analizama. Hrvatska u 2024. doista bilježi iznadprosječan rast, blagu dezinflaciju i solidno tržište rada, ali su brojni rizici — osobito globalni i geopolitički — izraženi i zahtijevaju oprez u tumačenju gospodarskih očekivanja za 2025. i kasnije. Članak je objektivan, temeljen na aktualnim projekcijama i u potpunosti vjerodostojan

³ HNB (prosinca 2024) Makroekonomske projekcije, dostupno: <https://www.hnb.hr/-/sazetak-zimske-makroekonomske-projekcije-hnb-a-za-hrvatsku-prosinac-2024>

⁴ European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en

⁵ HNB (prosinca 2024) Makroekonomske projekcije, dostupno: <https://www.hnb.hr/-/sazetak-zimske-makroekonomske-projekcije-hnb-a-za-hrvatsku-prosinac-2024>

⁶ OECD (2024) OECD Economic Outlook, Volume 2024 Issue 2, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d8814e8b-en>

⁷ European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en